

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 6 päivänä maaliskuuta 2019

273/2019

Laki

yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta annetun lain (400/2015) 1 §:n 4 momentti, 10 §, 18 §:n 1 momentti, 26 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentti sekä 62 ja 63 § sekä

lisätään 60 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Rikoslain (39/1889) 6 luvun 11 §:ssä säädetään yhdyskuntapalveluun, 11 a §:ssä valvontarangaistukseen, 10 §:n 2 ja 3 momentissa ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan ja 10 a §:ssä nuorisorangaistukseen tuomitsemisesta.

10 §

Seuraamusselvitys

Syyttäjä tai tuomioistuin pyytää Rikosseuraamuslaitosta laatimaan seuraamusselvityksen, jos rikoksesta epäiltyä syytetään rikoksesta, josta todennäköisesti tuomitaan yhdyskuntapalvelu tai valvontarangaistus taikka rikokseen 21 vuotta täytettyään syyllistyneelle ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvonta. Rikosseuraamuslaitos voi myös rikoksesta epäillyn pyynnöstä laatia seuraamusselvityksen, jos siihen on painava syy.

Seuraamusselvitystä ei kuitenkaan tarvitse pyytää, jos rikoksesta epäilty on ulkomaan kansalainen ja hänen vakituinen asuntonsa on muualla kuin Suomessa ja arvioidaan, ettei yhdyskuntaseuraamuksen tuomitseminen eikä yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanon siirto toiseen maahan ole mahdollista.

Rikosseuraamuslaitos arvioi seuraamusselvityksessä rikoksesta epäillyn edellytykset ja valmiudet suoriutua yhdyskuntaseuraamuksesta. Selvitystä tehtäessä otetaan huomioon rikoksesta epäillyn aikaisempi rikollisuus, päihteiden käyttö ja muut henkilökohtaiset ja sosiaaliset olosuhteet sekä valvonnan ja rikoksettoman elämän tukemisen tarve.

Seuraamusselvityksessä selvitetään, suostuuko rikoksesta epäilty yhdyskuntapalveluun tai valvontarangaistukseen tuomitsemiseen ja sen täytäntöönpanoon. Seuraamusselvityksessä selvitetään myös, suostuuko rikoksesta epäilty siihen, että rikokseen 21 vuotta täytäneenä syyllistyneelle ehdollisen vankeuden tehosteeksi tuomittavaan valvontaan sisällytetään 60 §:n 3 momentissa tarkoitettu kuntoutus tai avohoito.

Jos rikoksesta epäillyn tilanteessa on tapahtunut seuraamusselvityksen laatimisen jälkeen muutos, joka vaikuttaa seuraamusselvityksen sisältöön, Rikosseuraamuslaitoksen tulee tehdä kyseiset muutokset seuraamusselvitykseen.

Nuorisorangaistukseen ja rikokseen alle 21-vuotiaana syyllistyneen ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan tuomitsemista edeltävistä selvitystoimenpiteistä säädetään nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä annetussa laissa (633/2010). Valvontarangaistukseen tuomitsemista edeltävistä selvitystoimenpiteistä säädetään tämän lain 44 §:ssä.

18 §

Täytäntöönpanon lykkäys tai keskeytys

Rikosseuraamuslaitos voi lykätä tai keskeyttää yhdyskuntapalvelun, valvontarangaistuksen, nuorisorangaistuksen tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen ehdollisen vankeuden valvonnan täytäntöönpanon määräajaksi, jos yhdyskuntaseuraamuksen suorittamiselle on tuomitun muusta kuin lyhytaikaisesta sairaudesta, päihdekuntoutukseen osallistumisesta, varusmiespalveluksen, naisten vapaaehtoisen asepalveluksen tai siviilipalveluksen suorittamisesta, lapsen hoitamisesta sairausvakuutuslaissa (1224/2004) tarkoitetun äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahakauden aikana tai muusta näihin rinnastettavasta hyväksyttävästä syystä johtuva tilapäinen este. Rangaistusaika ei kulu lykkäyksen tai keskeytyksen aikana.

26 §

Törkeä velvollisuuksien rikkominen

Jos tuomittu ei aloita seuraamuksen suorittamista tai jättää suorittamisen kesken, eikä hänellä ole menettelyynsä hyväksyttävää syytä, taikka hänelle annetusta kirjallisesta varoituksesta huolimatta uudelleen tai muutoin tahallisesti ja törkeästi rikkoo 21, 22, 38, 49, 72 tai 73 §:ssä säädettyjä velvollisuuksiaan, Rikosseuraamuslaitoksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin asian saattamiseksi syyttäjän ja tuomioistuimen käsiteltäväksi. Jos kyse on yhdyskuntapalvelusta, valvontarangaistuksesta, nuorisorangaistuksesta tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen ehdollisen vankeuden valvonnasta, Rikosseuraamuslaitoksen on kiellettävä täytäntöönpanon aloittaminen tai keskeytettävä täytäntöönpano, jos se on jo aloitettu.

31 §

Tiedonsaantioikeus

Rikosseuraamuslaitoksen oikeudesta salassapitosäännösten estämättä saada yhdyskuntaseuraamukseen tuomitsemisen edellytyksistä tuomioistuimelle annettavaa lausuntoa ja yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa varten sosiaali- ja terveysviranomaiselta hoito-, kuntoutus- tai palvelusuunnitelmaan liittyvät tiedot, jotka koskevat tuomitun elinolosuhteita, päihteiden käyttöä, päihdekuntoutusta, mielenterveyttä ja mielenterveyspalvelujen käyttöä sekä muut vastaavanlaiset tiedot, jotka ovat tarpeellisia yhdyskuntaseuraamuksen täytäntöönpanoa sekä tuomitun elämänhallintaa ja rangaistuksen suorittamista edistävien tukitoimien yhteensovittamista varten, säädetään henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetussa laissa (1069/2015).

— — — — —

Rikoksen 21 vuotta täytettyään tehneen valvonta voi sisältää enintään 30 tuntia osallistumista Rikosseuraamuslaitoksen hyväksymällä tavalla julkisen tai yksityisen palveluntuottajan järjestämään kuntoutukseen tai avohoitoon.

— — — — —

Jos ehdollisen vankeuden tehosteeksi valvontaan tuomittu rikkoo valvontaan kuuluvia velvollisuuksiaan 26 §:ssä tarkoitetulla törkeällä tavalla, Rikosseuraamuslaitoksen on viipymättä ilmoitettava asiasta syyttäjälle, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta valvonnan tarkoituksen saavuttamiseksi.

Jos syyttäjä arvioi, että 26 §:ssä tarkoitetun törkeän velvollisuuksien rikkomisen vuoksi valvonta-aikaa olisi pidennettävä tai 21 vuotta täytettyään rikoksen tehneen suorittamatta oleva valvonta-aika olisi muunnettava ehdottomaksi vankeudeksi, hänen on viipymättä esitettävä tätä koskeva vaatimus sille käräjäoikeudelle, joka on ensimmäisenä oikeusasteena käsitellyt kyseisen rikosasian taikka jonka tuomiopiirissä tuomittu asuu tai vakinaisesti oleskelee.

Jos tuomioistuimien toteaa tuomitun rikkoneen valvontaan kuuluvia velvollisuuksia 26 §:ssä tarkoitetulla törkeällä tavalla ja jos siihen tuomittuun liittyvät ja rikkomukseen johtaneet syyt kokonaisuutena arvioiden on erityistä syytä, se voi pidentää valvonta-aikaa yhteensä enintään kuudella kuukaudella tai muuntaa suorittamatta olevan 21 vuotta täytäneenä rikoksen tehneen valvonta-ajan ehdottomaksi vankeudeksi, jonka pituus on vähintään neljä ja enintään 14 päivää. Valvonta-ajan muuntamisessa ehdottomaksi vankeudeksi yksi kuukausi suorittamatta olevaa valvonta-aikaa vastaa yhtä päivää vankeutta. Jos valvonta-aikaan kuuluvasta kuukaudesta on suoritettu osa, se katsotaan suoritetuksi kokonaan.

Pidennettyyn valvonta-aikaan sovelletaan, mitä 60 §:n 2 momentissa säädetään. Rikoksen 21 vuotta täytettyään tehneellä valvonta voi lisäksi sisältää 60 §:n 3 momentissa tarkoitettua osallistumista kuntoutukseen tai avohoitoon siinä määrin kuin sitä on sisällynyt rangaistusajan suunnitelmaan, mutta ei ole vielä toteutunut.

Tarkemmat säännökset 60 §:n 3 momentissa tarkoitetun kuntoutuksen ja avohoidon edellyttämistä valmistelu- ja toteutustoimenpiteistä sekä valvonnan lakkauttamisesta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

273/2019

Helsingissä 22 päivänä helmikuuta 2019

Tasavallan Presidentti
Sauli Niinistö

Oikeusministeri Antti Häkkänen